

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите.

Каравелов и Левски седяха в задната стаичка на Каравеловата печатница в Букурещ и тихо разговаряха. Левски разказваше за своята последна обиколка из България. Каравелов го слушаше напрегнато. Черните му очи блестяха възбудено. Когато Левски свърши, той забеляза:

- Ти не спомена нищо за моята Копривщица. Не беше ли там?
- Бях, но този път минах набързо. Имах неотложна работа в Панагюрище.
- А през къде мина за Панагюрище?
- По пряка пътека през гората.

Каравелов трепна. Дългите му тъмножълти пръсти почнаха нервно да шарят из рунтавата му брада.

- Видя ли какви хубави гори има там?
- Видях. Докато вървах през тях, все си мислех, каква чудесна закрила биха били за нашите хайдутини. Но времето на хайдутините мина. Сега трябва да работим само долу в селата. Ако въстава, да въстава целият народ.
- А аз, заврян тук, в тая тъмна печатница, непрестанно си мечтая за тези дивни гори. Обикнах ги още от детските си години, когато ходех с дядо си да паса овцете по планината... Знаеш ли колко остро чувствам липсата на чистия ни балкански въздух... Народът ни вярва, че вековните ни букови гори са Божия благословия. Около тях винаги вали дъжд и има плодородие. За тази връзка между гората и дъжда из копривщенския край се носи чудно и пълно с поезия поверие, което толкова ми хареса, че си го записах. Когато гората ожаднее, тя праща кръстатия орел, или «кръсташа», както го наричат копривщенци, да вика дъждовните облаци. Жадната гора почва да «пищи» точно като изгладняло пеленаче. Долови ли този «горски писък» с чувствителния си слух, «кръсташа» литва веднага да търси тежките дъждовни облаци... **Този кръстат орел е юнашка птица.** Когато съзре облака, още отдалеч като стрела се забива в него. Обаче в пазвите на опасния дъждовен облак плющят като камшици огнени мълнии. Веднъж орелът едва довел облака над гората. Крилете му били силно обгорени. Тогава станало чудо. Гората се надигнала като на пръсти и му подала върховете си, за да си направи от тях нови, по-големи криле. Оттогава любовта на кръстатия орел към гората станала още по-силна... Тази сутрин, преди да дойдеш, се опитах да излея в стихове целия си копнеж по тези приказно красиви букови гори. Искаш ли да ти ги прочета?

Ясните очи на Левски светнаха.

- Разбира се. Много обичам да слушам твоите песни.
- Каравелов извади от джеба на престилката си сгънат лист и прочете стихотворението си "Хубава си, моя горо". После тежко въздъхна:
- Ще напечатам стихотворението. **Нека народът ни научи каква мъка ме е обзела, че не мога да изтеля под сенките на нашите гори.**
 - Та тези стихове са готова песен! – възкликна Левски неволно. – Народът ще я запее като своя. Ще дойде време, когато тя ще екне не само под всеки балкански бук, но и при всяка веселба по къщите. Копнеж по гората таи в душата си и най-отруденият българин.

По измъченото лице на Каравелов заигра тъжна усмивка.

(По Димо Сяров)

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	<p>Съгласни ли сте със следните твърдения от текста? Заградете Да или Не срещу всяко от тях:</p> <p>А) Каравелов и Левски стояха в двора на печатницата Да/Не</p> <p>Б) Левски разказваше за своето пътуване до Румъния. Да/Не</p> <p>В) Каравелов изрази недоволство, че Левски не мина през Копривщица. Да/Не</p> <p>Г) Каравелов споделя своите спомени за горите и природата на Балкана. Да/Не</p> <p>Д) Левски предвижда, че стихотворението на Каравелов ще стане любима песен на българския народ. Да/Не</p>	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3/ 4/5
2.	<p>Тълкувайте с по едно изречение или израз смисъла на изреченията и изразите от текста:</p> <p>1) Този кръстат орел е <u>юнашка птица</u>. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2) Ясните очи на Левски светнаха. _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>3) Нека народът ни научи каква мъка ме е обзела, че <u>не мога да изтлея под сенките на нашите гори</u>.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3
3.	<p>Коментирайте с 1 – 2 изречения следния израз от текста.</p> <p>– Та тези стихове са готова песен! – възкликна Левски неволно. – Народът ще я запее като своя.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1 L/0/1

4.	<p>Отговорете на въпроса, като заградите верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?</p> <p>А. Повествование В. Разсъждение</p> <p>Б. Описание Г. Описание и повествование</p>	L/0/1	L/0/1
5.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата, и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	L/0/1/2	L/0/1/2
6.	<p>Открийте в текста и запишете в съответните редове по един пример на:</p> <p>Сравнение _____</p> <p>Метафора _____</p> <p>Олицетворение _____</p> <p>Епитети _____</p>	L/0/1/2/3/4	L/0/1/2/3/4
7.	<p>Коментирайте с 1 - 2 изречения смисъла на следния откъс от текста:</p> <p>Копнеж по гората таи в душата си и най-отруденият българин. Народът ни вярва, че вековните ни букови гори са Божия благословия. Около тях винаги вали дъжд и има плодородие.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1 L/0/1
8.	<p>А) Подберете и запишете към посочените думи по един антоним от текста:</p> <p>Отпуснато _____</p> <p>Започна _____</p> <p>Спокойно _____</p> <p>Късите _____</p> <p>Мръсния _____</p>	L/0/1/2/3/4/5	L/0/1/2/3/4/5

	<p>Б) Подберете и запишете към всяка дума по един синоним от текста:</p> <p>Беседваха _____</p> <p>Срочна _____</p> <p>Чудни _____</p> <p>Легенда _____</p> <p>Обич _____</p>	<p>L/0/1/2/3 /4/5</p>	<p>L/0/1/2/3/ 4/5</p>
<p>9.</p>	<p>Съставете и запишете 3 изречения, като употребите думата «ТЪМЕН» в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число/.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p> <p>L/0/1/2/3</p>
<p>10.</p>	<p>Характеризирайте Каравелов с 3-4 изречения, като назовете и аргументирате 3 негови черти, проявени в текста.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/2/3/4</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>	<p>L/0/2/3/4</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p> <p>L/0/1</p>

<p>14.</p>	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите.</p> <p>Всички дървета в гората бяха еднакво дебели, еднакво високи и еднакво отдалечени едно от друго, като че ли разстоянието между тях бе мерено с аршин от невидима ръка, а полянките бяха истински пъстри губери.</p> <p><i>Това изречение е _____ (сложно съставно // сложно смесено // сложно съчинено) и се състои от _____ (две // три // четири) прости изречения.</i></p>	<p>L/0/1 L/0/1</p>	<p>L/0/1 L/0/1</p>
<p>15.</p>	<p>Запишете следното изречение без да използвате пряката реч.</p> <p>Когато Левски свърши, Каравелов забеляза: – Ти не спомена нищо за моята Копривщица. Не беше ли там?</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1/2/3 L/0/1</p>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1/2/3 L/0/1</p>
<p>16.</p>	<p>Запишете до всеки цитат номера, който посочва автора му и произведението.</p> <p>Петко Р. Славейков «Изворът на белоногата» (1); Д. Чинтулов «Българи юнаци» (2); Хр. Ботев «Моята молитва» (3).</p> <p>А) „О лъв, събуди се от дълбокий сън, силно провикни се от Балкана вЪн“. (_____)</p> <p>Б) „ – Мили ми, аго, ливади, Свидна ми мала градинка! ...Хубаво всичко на село, Охолно,аго, на воля!“ . (_____)</p> <p>В) „Вдъхни секиму, о, Боже! Любов жива за свобода – Да се бори кой как може С душманите на народа“. (_____)</p>	<p>L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3</p>

17.	<p>Съедините със стрелки имената на персонажите с названия на съответните произведения.</p> <p>Леля Дъмша „На браздата“</p> <p>Странджата „Под Игото“</p> <p>Хаджи Генчо „Ангелинка“</p> <p>Боне Крайненеца „Българи от старо време“</p> <p>Чорбаджи Марко „Немили-недраги“</p>	L/0/1/2/3 /4/5	L/0/1/2/3/ 4/5
18.	<p>Към кой век и десетилетие от българската история се отнасят събитията, за които се разказва в текста към теста? Отговорете с едно изречение.</p> <hr/> <hr/>	L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1
19.	<p>Запишете имена на трима възрожденски български поети от XIX век.</p> <hr/> <hr/>	L/0/1/2/3	L/0/1/2/3
20.	<p>В кратък текст от 10 – 15 изречения изрази аргументирано мнението си (3 аргумента). по въпроса: Кои от чувствата и преживявания на Любен Каравелов, описани в този текст, са ти близки и защо?</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L/0/1/2 L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1	L/0/1/2 L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1

